

ב"ה

קנאות

הלכות, ספורים,
ועבודות
לתלמיד הצעיר

הדפסה שישית

ערך: זאב קרומבי
צפת

לה"ו
שמי:

יְחִי אֲדוֹנֵינוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ לְעוֹלָם וָעֶד!

ב"ה

הקדמה למהדורה שישית

להורה ולמורה,

הרבי מה"מ מורה לנו "לחיות בענייני משיח וגאולה, לחיות עם הזמן דימות המשיח על ידי שהשכל נעשה ממולא וחדור בהבנה והשגה בענייני משיח וגאולה בתורה, ומהשכל מתפשט וחדור גם ברגש הלב, ועד להנהגה בפועל במחשבה, דיבור ומעשה באופן המתאים לזמן מיוחד זה, שעומדים על סף הגאולה ומראים באצבע שהנה זה (מלך המשיח) בא..." (משיחת ש"פ בלק תנש"א)

בעקבות דברים אלו התעוררתי להכין חוברת לימוד ועבודה שתתאים לתלמידים הצעירים, כך שיוכלו לקבל מושג מוחשי על נושא המשיח. ה' עזר ובזכות ברכותיו הקדושות של הרבי מה"מ זכתה החוברת להצלחה רבה, הן בקרב התלמידים והן בקרב המורים ועתה החוברת מודפסת, ב"ה, בפעם השישית.

הרבי מה"מ הואיל מספר פעמים להתייחס לחוברת. בחודש אלול תנש"א הודעתי לרבי מה"מ על הכנת החוברת וקיבלתי את המענה "אזכיר על הציון". בחנוכה תשנ"ג שלחתי לרבי מה"מ את המהדורה הראשונה לזכיתי למענה "הסכמה וברכה". בחודש שבט תשנ"ג הרב גרונר הראה את המהדורה המתוקנת לרבי מה"מ ועילעל בפני הרבי מה"מ בחוברת והרבי הנהן בראשו להסכמה על דברי הרב גרונר "שיש לרבי נחת רוח מהחוברת ונתן ברכה לצלחה".

תפילתי שבזכות לימוד התורה של תינוקות של בית רבן, הבל שאין בו חטא, נזכה לגאולה השלמה על ידי הרבי מלך המשיח - תיכף ומיד ממש!

יחי אדונו מורנו ורבנו - מלך המשיח לעולם ועד!

זאב קרומבי, קרית תב"ד 221/11, צפת.

אדר ראשון, תשנ"ה

ZEEV@CROMBIE.COM

*****

תודתי נתונה לכל האנשים שעזרו בהכנת החוברת: לרה"ח אלתר אליהו ש"י הכהן פרידמן, לרה"ח שלום דובער ש"י הלוי וולפא, לר' אשר ש"י דיקשטיין (על הציורים היפים), לר' טוביה ש"י ליצמן (שהכין תוכנת מחשב על החוברת), לגב' א. תח' לבקיבקר (הניקוד), ולת' מ. ש"י וילשנסקי ובמיוחד לאשתי שתח' - כולם יבואו על הברכה!

שְׁלוֹם לְךָ תִּלְמִיד חֲבִיב,

פּוֹלְנוּ רוֹצִים אֶת הַמַּשִּׁיחַ. אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁהַיָּמִים הָאֵלּוּ הֵם הַיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁל הַגָּלוּת, וְהֵנָּה אָנוּ קְרוֹבִים לַיְמֹת הַמַּשִּׁיחַ הַנִּפְלְאִים. הַרְבֵּי שְׁלִיטָ"א עוֹרֵר אוֹתָנוּ, שְׁצָרֶיךָ "לְחִיּוֹת עִם הַזְּמַן שֶׁל יְמֹת הַמַּשִּׁיחַ". צָרִיךְ לִלְמוֹד וּלְהַפִּיר אֶת מַה שִּׁיקָרָה, כְּשֶׁהַמַּשִּׁיחַ יבֹּא, עַד שֶׁצִּרְגִּישׁ בַּצּוּרָה הַכִּי מוֹחָשִׁית עַד פֶּמָּה שֶׁהַמַּשִּׁיחַ קָרוֹב.

הַרְבֵּי שְׁלִיטָ"א גַּם הִסְבִּיר לָנוּ, אֵיךְ לִזְרוֹ אֶת בִּיאַת הַמַּשִּׁיחַ, וְכֵן אָמַר הַרְבֵּי שְׁלִיטָ"א - הַמַּשִּׁיחַ עוֹמֵד מִיד לְהַגִּיעַ, וְלָכֵן צָרִיךְ כָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ לַעֲשׂוֹת מְאֶמֶץ אַחֲרוֹן כְּדֵי לִזְרוֹ אֶת הַתְּגָלוּתוֹ. הַתֶּרֶךְ לְהַבִּיא אֶת הַמַּשִּׁיחַ הִיא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה. צָרִיךְ לִלְמוֹד אֶת הַנוֹשָׂאִים בַּתּוֹרָה, הָעוֹסְקִים בַּמַּשִּׁיחַ וּבַגָּאוּלָּה. הַרְבֵּי שְׁלִיטָ"א בִּיקַשׁ מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד - אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְיִלְדִים - לְהוֹסִיף בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה בְּעֶנְיֵנֵי מַשִּׁיחַ וּגְאוּלָּה, וְכֵן הוֹסִיף, שֶׁכַּדָּאִי לָתֵת צִדְקָה בְּזֶמֶן הַלִּמּוּד. בְּזֶמֶן נְתִיבַת הַצִּדְקָה עָלֵינוּ לְחֻשׁוֹב, שֶׁכַּבֵּן תִּיבַת צִדְקָה זֶה נִקְרָב אֶת הַגָּאוּלָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכָרוֹנִם לְבִרְכָּהּ: "גְּדוּלָּה צִדְקָה, שֶׁמִּקְרֶבֶת אֶת הַגָּאוּלָּה".

בַּחֲבוּרַת שְׁלִפְכֵיכֶם תּוּכְלוּ לִלְמוֹד, מָתִי נוֹלַד הַמַּשִּׁיחַ, כְּפָמָה חִיפּוֹ. חֲכָמִים לַיְמֹת הַמַּשִּׁיחַ, מִי רָאוּי לְהִיּוֹת הַמַּשִּׁיחַ, מַה יִּהְיֶה כְּאַשֵּׁר הַמַּשִּׁיחַ יבֹּא, אֵיךְ יִרְאֶה הָעוֹלָם, אַחֲרֵי שֶׁהַמַּשִּׁיחַ יבֹּא, מַה יִּקְרָה בַּתְּחִיַּת הַמֵּתִים וְעוֹד דְּבָרִים מְעַנְיָנִים. תִּמְצְאוּ גַּם עֲבוֹדוֹת לְהַכִּין וְצִיּוּרִים לְצַבּוֹעַ. בְּסוֹף הַחֲבוּרַת יוּכְלוּ הַתִּלְמִידִים הַחֲרוּצִים בְּמִיּוֹתָד לִלְמוֹד גַּם הַלְכוֹת מִהַרְמַב"ם עַל הַמַּשִּׁיחַ.

אָז קוֹדֵמָה לְלִמּוּד וּלְעֲבוּדָה, וְשִׁיחִיָּה בְּהַצְלָחָה!

מתי נולד המשיח?

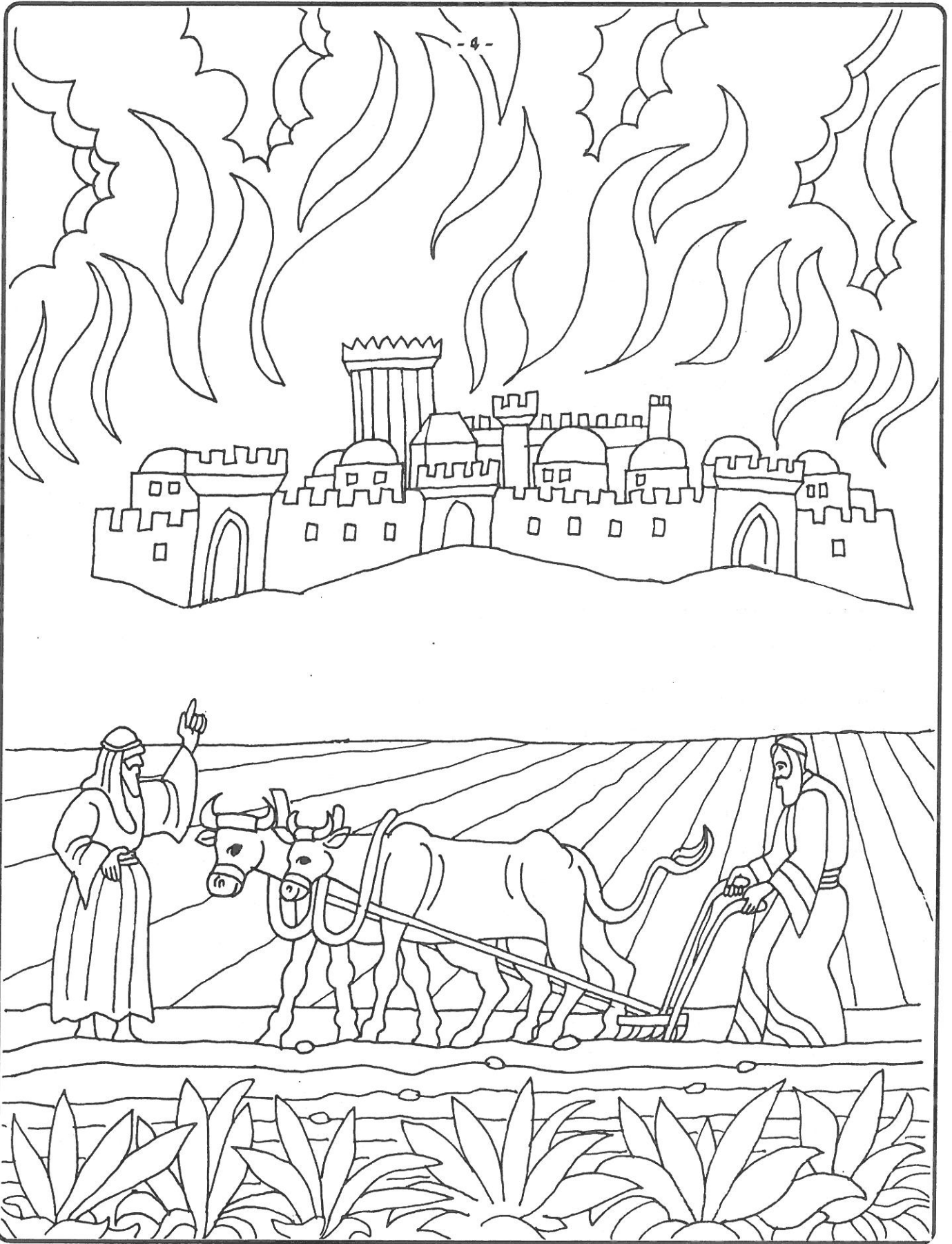
לפי: איכה רבה פ"א נ"א

לפניך סיפור מהמדרש, המספר איך ומתי נולד המשיח.

באותו היום הנורא, שבו נחרב בית המקדש, עבד יהודי אחד בפשעה, במקום רחוק מירושלים. היהודי חרש את שדהו במחרשה רתומה לשתי פרות. הוא לא ידע, שביום זה נחרב בית המקדש. פתאום שמע היהודי, שאחת מהפרות משמיעה קול משונה. היהודי לא הבין, למה השמיעה הפרה את הקול המשונה הזה.

לגד השדה עבר ערבי, וגם הוא שמע את הקול המשונה, שהשמיעה הפרה. שאל הערבי את היהודי: "מאיזה עם אתה?" ענה לו היהודי: "מעם ישראל אנוכי". אמר לו הערבי: "צריך אתה להפסיק לחרוש ולשבת על הארץ ולהתאבל, כי היום נחרב בית המקדש". שאל אותו היהודי: "מאין אתה יודע, שהיום נחרב בית המקדש?" הסביר לו הערבי, שהוא שמע זאת בקול המשונה של הפרה. והנה, עוד לפני שהערבי הספיק לגמור את דבריו, השמיעה גם הפרה השניה קול משונה. אמר הערבי ליהודי: "ברגע הזה נולד הילד, שיגדל וישיע את עם ישראל". שאל היהודי מה שמו של הילד, והערבי ענה לו, ששמו "מנחם".

באותו יום, שבו נחרב בית המקדש, כבר נולד המשיח. בכל דור ודור ישנו צדיק אחד, שראוי להיות המשיח. עד היום עברו דורות רבים, אבל עם ישראל לא זכה, שיתגלה המשיח. בואו נתפלל כולנו, שהדור שלנו יזכה, שבו יתגלה המשיח, ותבוא הגאולה.

ר צ ף

לפניך חלק מהסיפור. המשפטים בחלק הזה "התבלבלו".
האם תוכל לכתוב אותם מחדש בסדר הנכון? כתוב את המשפט, שקרה
ראשון, בשורה הראשונה, את השני בשורה השנייה וכן הלאה.

- ★ שמע היהודי, שאחת מהפרות משמיעה קול משונה.
- ★ נולד הילד, שיגדל ויושע את עם ישראל.
- ★ היהודי חרש את שדהו.
- ★ שאל היהודי, מה שמו של הילד.
- ★ ליד השדה עבר ערבי.

1.

2.

3.

4.

5.

מדוע הסיפור הזה מחזק אצלנו את התקווה, שמשיח כבר יבוא?

מתי יבוא המשיח?

לפי: מסכת סנהדרין צ"ח ע"א

בולנו רוצים לדעת, מתי יבוא המשיח. גם רבי יהושע בן לוי רצה לדעת, מתי יבוא המשיח.

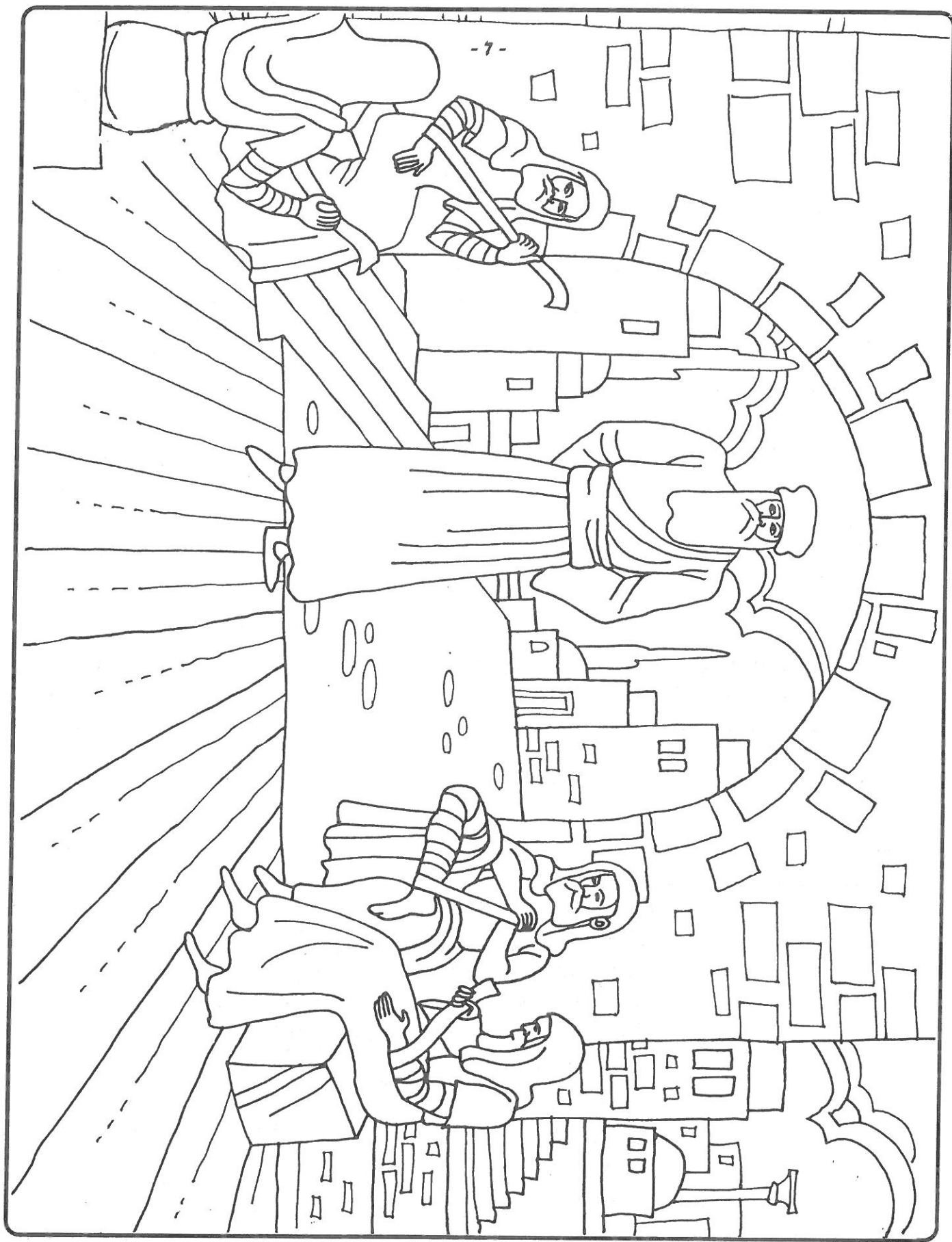
רבי יהושע בן לוי חי לפני הרבה מאוד שנים בארץ ישראל. הוא היה צדיק גדול ונכה פעמים רבות לפגוש את אליהו הנביא. פעם אחת פגש רבי יהושע בן לוי את אליהו הנביא ליד מערת רבי שמעון בר יוחאי. שאל רבי: "מתי יבוא המשיח?" ענה לו אליהו הנביא: "לך ותשאל אותו בעצמך!". לא ידע רבי יהושע בן לוי, איפה למצוא את המשיח. אמר לו אליהו הנביא: "המשיח יושב בשער העיר רומי". שאל רבי יהושע בן לוי: "פיצד אדע, מי הוא המשיח?" ענה לו אליהו הנביא: "אתן לך סימן - יושב הוא המשיח בין כל העניים, וכל גופו מלא פצעים. כל העניים מטפלים בכל הפצעים שלהם בבית אחת. הם פותחים את כל התחבושות וחוזרים וחובשים בתורה את כל הפצעים. אולם המשיח מטפל כל פעם בפצע אחד בלבד".

הלך רבי יהושע בן לוי לעיר רומי וחיפש בשער העיר את המשיח, עד שמצא אותו. שאל אותו רבי יהושע בן לוי: "מתי יבוא כבודו?" ענה לו המשיח: "היום!" שמח מאוד רבי יהושע בן לוי לשמוע, שהמשיח יבוא עוד היום. תור רבי יהושע בן לוי, ומסר את התשובה לאליהו הנביא. עבר היום, והמשיח לא בא.

אמר רבי יהושע בן לוי לאליהו הנביא: "המשיח אמר, שיבוא היום, והנה הוא לא בא".

ענה לו אליהו הנביא: "המשיח התכוון, שהוא יבוא היום, אם בני ישראל ישמעו בקול ה'. כמו שכתוב: "היום, אם בקולו תשמעו".

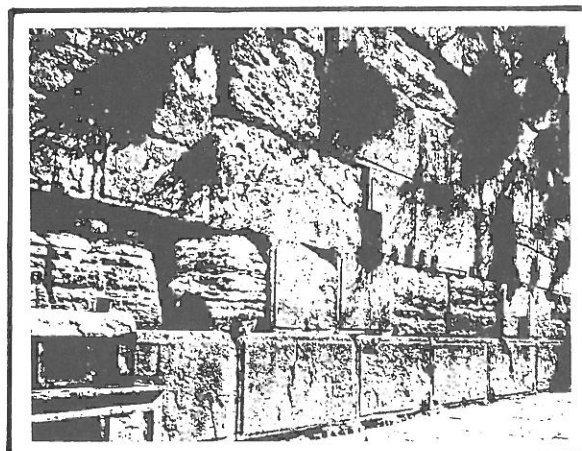

שאלות

1. חשוב, למה מטפל המשיח כל פעם רק בפצע אחד בלבד?
(רמז - המשיח לא רוצה להתעכב הרבה זמן, עד שיחבוש את כל
הפצעים, כי אולי ...)

2. מהי הכוונה במילים: "היום, אם בקולו תשמעו"?

3. המשיח יבוא היום, אם בני ישראל ישמעו בקול ה'.
כתוב, אלו דברים אתה יכול לעשות כדי לזרז את ביאת המשיח?

מי אָמַר אֵל מִי?

קְרָא שׁוּב אֶת הַסִּפּוּר וּכְתוּב, מִי אָמַר אֶת הַמְּשָׁפְטִים שֶׁלִּפְנֶיךָ, וְאֵל מִי הוּא אָמַר אוֹתָם:

1. "מִתִּי יָבֹא הַמְּשִׁיחַ?"

_____	מִי אָמַר:	_____
_____	אֵל מִי:	_____

2. "לֵךְ וְתִשְׁאַל אוֹתוֹ בְּעֶצְמְךָ"

_____	מִי אָמַר:	_____
_____	אֵל מִי:	_____

3. "הַמְּשִׁיחַ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הָעִיר רוֹמִי".

_____	מִי אָמַר:	_____
_____	אֵל מִי:	_____

4. "מִתִּי יָבֹא כְבוֹדוֹ?"

_____	מִי אָמַר:	_____
_____	אֵל מִי:	_____

5. "וְהִנֵּה הוּא לֹא בָּא!"

_____	מִי אָמַר:	_____
_____	אֵל מִי:	_____

6. "הַמְּשִׁיחַ הַתְּכוּנָן, שֶׁהוּא יָבֹא הַיּוֹם, אִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ בְּקוֹל ה'".

_____	מִי אָמַר:	_____
_____	אֵל מִי:	_____

תַּרְמִילוֹן: רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא, הַמְּשִׁיחַ.

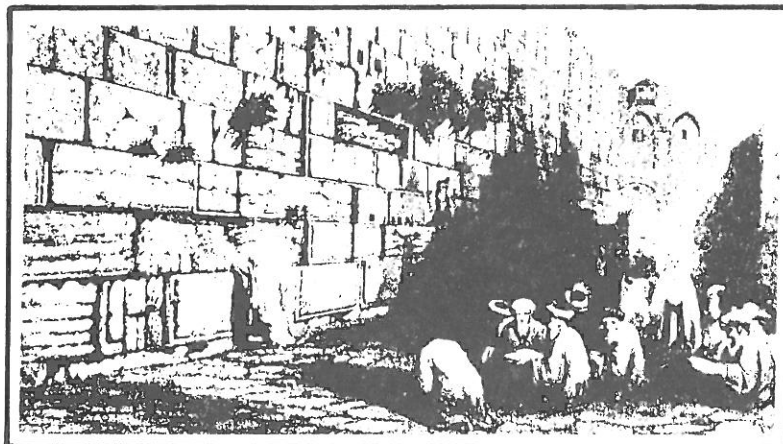
הַשְׁלָמַת מִיָּלִים

לְפָנֶיהָ קָטַע מִתְּסִיפּוֹר. בְּקָטַע תַּסְרוֹת כְּמָה מִיָּלִים. נִסָּה לְהַשְׁלִים אוֹתָן
בְּעֶזְרַת הַתְּרַמִּילוֹן. אִם אֵינָה מְצֹלֶת, תּוּכַל לְעֵיִן בְּסִיפּוֹר.

פַּעַם אַחַת פָּגַשׁ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי אֶת _____ לִיד מְעָרַת
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי. שָׁאַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיאָה: "מָתִי
יָבוֹא _____?" עָנָה לוֹ אֱלֹהֵי הַנְּבִיאָה: "לֵךְ וְתִשְׁאַל אוֹתוֹ בְּעֶצְמְךָ!"
לֹא יָדַע רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי אֵיפֹה _____ אֶת הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ אֱלֹהֵי
הַנְּבִיאָה: "הַמְּשִׁיחַ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הָעִיר _____". שָׁאַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי:
"כִּיצַד אֲדַע מִי הוּא הַמְּשִׁיחַ?" עָנָה לוֹ אֱלֹהֵי הַנְּבִיאָה: "אֵתָּן לְךָ סִמְנוֹ -
יוֹשֵׁב הוּא הַמְּשִׁיחַ בֵּין כָּל _____ וְכָל גּוֹפּוֹ מְלֵא פְּצָעִים. כָּל הָעֲנִיִּים
מְטַפְּלִים בְּכָל הַפְּצָעִים שֶׁלָּהֶם בְּבֵת אַחַת. הֵם פּוֹתְחִים אֶת כָּל _____
וְחוֹזְרִים וְחוֹבְשִׁים בַּחֲזָרָה אֶת כָּל הַפְּצָעִים. אוֹלָם הַמְּשִׁיחַ מְטַפֵּל כָּל פַּעַם
בְּפָצַע אֶחָד בְּלִבָּד".

תְּרַמִּילוֹן:

לְמִצְוָה, הַתְּחַבּוּשׁוֹת, אֱלֹהֵי הַנְּבִיאָה, הַמְּשִׁיחַ, הָעֲנִיִּים, רוֹמִי

את המשיח אפשר להביא רק בקבלת עול

לפי: שבחי האר"י דף ט'

בערב שבת אחת, לפני הרבה שנים, יצא האר"י הקדוש ביחד עם תלמידיו לקבל את פני השבת בשדה ליד צפת. האר"י הקדוש ותלמידיו נשארו בשדה והתפללו, עד שכמעט נכנסה השבת, והנה אמר האר"י הקדוש לתלמידיו: "בואו ונעלה עכשיו לירושלים ונקבל שם את השבת!"

המרחק מצפת לירושלים הוא גדול מאוד, והשבת קרובה, ואף על פי כן לא התפלאו התלמידים מדברי האר"י הקדוש. הם ידעו, שהאר"י הקדוש יכול לעשות ניסים גדולים. מיד הסכימו חלק מן התלמידים לבקשת האר"י הקדוש ואמרו לו: "מוכנים אנו לעלות איתך מיד עכשיו לירושלים ולקבל שם את פני השבת!"

אבל היו תלמידים אחרים שאמרו: "אמנם, מוכנים אנו לעלות איתך עכשיו לירושלים, אלא שקודם רוצים אנו להודיע לבנותינו, שאנו עולים לירושלים".

שמע האר"י הקדוש את דברי אותם התלמידים והצטער מאוד. אמר האר"י הקדוש לתלמידיו: "אם הייתם פולכים מסכימים לעלות איתי מיד לירושלים, היו כל ישראל נגאלים, והמשיח היה בא. אבל בגלל שהיו תלמידים, שלא היו מוכנים לעלות לירושלים מיד, התעכב המשיח, ונדחתה הגאולה".

שאלות

1. למה יצאו האר"י הקדוש ותלמידיו אל השדה?

2. מה אמר האר"י הקדוש לתלמידיו?

3. מה רצו חלק מהתלמידים לעשות, לפני שיעלו לירושלים?

4. מה היה קורה, אם כל התלמידים היו מסכימים לעלות מיד לירושלים?

5. מה אנו למדים מהסיפור הזה לגבי האופן, שצריך להביא את המשיח?

רצף

לפניהם קטע מהסיפור. בקטע חסרות כמה מילים. נסה להשלים אותן בעזרת התרמילון. אם אינך מצליח, תוכל לעיין בסיפור.

בערב שבת אחת, לפני הרבה שנים, יצא האר"י הקדוש ביחד עם

לִקְבֹּל אֶת פְּנֵי _____ בשדה ליד צפת. האר"י הקדוש

ותלמידיו נשארו בשדה והתפללו, עד שכמעט נכנסה השבת, והנה אמר

האר"י הקדוש לתלמידיו: "בואו ונעלה עכשיו _____ ונקבל שם את

השבת!"

המרחק מצפת לירושלים הוא _____ מאוד, והשבת קרובה, ואף על
פי כן לא _____ התלמידים מדברי האר"י הקדוש. הם ידעו שהאר"י
הקדוש יכול לעשות ניסים _____.

תרמילון: גדולים, תלמידיו, לירושלים, השבת, התפלאו, גדול

סדר בסדר הנכון

לפניך מספר משפטים מהסיפור. האם תוכל לכתוב אותם בסדר הנכון?

- ★ אבל היו תלמידים אחרים שאמרו: "אמנם, מוכנים אנו לעלות איתך עכשיו לירושלים, אלא שקודם רוצים אנו להודיע לנשותינו".
- ★ האר"י הקדוש ותלמידיו נשארו בשדה והתפללו, עד שכמעט נכנסה השבת.
- ★ מיד הסכימו חלק מן התלמידים לבקשת האר"י הקדוש.
- ★ אמר האר"י הקדוש לתלמידיו: "בואו ונעלה עכשיו לירושלים ונקבל שם את השבת".
- ★ שמע האר"י הקדוש את דברי אותם התלמידים והצטער מאוד.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

הַמְּשִׁיחַ וְהַתְּרַנְּגוּלִים

הָאֵם יֵשׁ קֶשֶׁר בֵּין הַמְּשִׁיחַ וּבֵין תְּרַנְּגוּלִים?
לִפְנֵי הַרְבֵּה שָׁנִים הָיָה רַב גָּדוֹל, שֶׁקָּרָאוּ לוֹ רַבִּי יְהוֹנָתָן אִיבֶשֶׁיץ, וְהוּא מָצָא
קֶשֶׁר בֵּזֶה. אֵיךְ קָרָה הַדָּבָר, תּוּכַל לִקְרֹא בְּסִיפּוֹר שְׁלִפְנִיךָ.

רבִּי יְהוֹנָתָן אִיבֶשֶׁיץ הָיָה רַב גָּדוֹל וְחָכָם גָּדוֹל, וְכָל הַיְּהוּדִים הָעֲרִיכוּ
אוֹתוֹ מְאוֹד. גַּם הַגּוֹיִם הָעֲרִיכוּ מְאוֹד אֶת חֲכָמָתוֹ. אֲפִילוֹ הַמֶּלֶךְ יָדַע, שֶׁרַבִּי
יְהוֹנָתָן הוּא חָכָם גָּדוֹל, וְלָכֵן מִיָּנָה אוֹתוֹ לִשְׂרַח חֲשׂוֹב בְּאַרְמוֹן שָׁלוֹ. לַמֶּלֶךְ הָיוּ
עוֹד שְׁבַעִים שָׂרִים גּוֹיִם. הַשָּׂרִים הַגּוֹיִם רָאוּ, שֶׁהַמֶּלֶךְ אוֹהֵב מְאוֹד אֶת רַבִּי
יְהוֹנָתָן, וְלָכֵן הֵם קִינְאוּ בּוֹ, וְתָמִיד חִיפְּשׁוּ אֵיךְ לְהַכְשִׁיל אוֹתוֹ.

יוֹם אֶחָד שָׁאֵל אֶחָד הַשָּׂרִים הַגּוֹיִם אֶת רַבִּי יְהוֹנָתָן: "כָּתוּב בַּגְּמָרָא
שְׁלָכֶם, שֶׁהַמְּשִׁיחַ גָּבֹא בָּמוֹ עָנִי, שָׂרוּכָב עַל חֲמֹר. אִם הַמְּשִׁיחַ יִהְיֶה בָּמוֹ עָנִי,
שָׂרוּכָב עַל חֲמֹר, אֵיךְ הוּא יוּכַל לְנַצֵּחַ אֶת כָּל הָעַמִּים הַגָּדוֹלִים וְאֶת כָּל
הַמַּלְכִּים שְׁלָהֶם?" רַבִּי יְהוֹנָתָן לֹא עָנָה לִשְׂרַח הַגּוֹי, אֲלָא אָמַר לוֹ, שְׂיַחֲכָה
חוֹדְשִׁים, וְאִזּוֹ יָדַע בְּעֶצְמוֹ אֶת הַתְּשׁוּבָה.

אַחֲרֵי שֶׁהָשָׂר יָצָא, הָלַךְ רַבִּי יְהוֹנָתָן לִשְׂוֶק וְקָנָה שְׁבַעִים וְאַחַד תְּרַנְּגוּלִים
וְהֵבִיא אוֹתָם לְאַרְמוֹן. רַבִּי יְהוֹנָתָן הִזְמִין אֵלָיו אֶת כָּל שְׁבַעִים הַשָּׂרִים
הַגּוֹיִם וּבִיקֶשׁ, שֶׁכָּל שָׂר יִקַּח תְּרַנְּגוּל אֶחָד לְבֵיתוֹ, וְשֵׁם יֵאָכִיל אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ
חוֹדֶשִׁים בְּהַרְבֵּה אוֹכֵל, עַד שֶׁהַתְּרַנְּגוּל יִהְיֶה גָּדוֹל וְשִׁמּוֹן. גַּם רַבִּי יְהוֹנָתָן לָקַח
לְעֶצְמוֹ תְּרַנְּגוּל אֶחָד, אֲלָא שֶׁרַבִּי יְהוֹנָתָן נָתַן לַתְּרַנְּגוּל שָׁלוֹ רַק מְעַט אוֹכֵל,
וְהוּא נִשְׂאָר קָטָן וְרָזָה.

כָּל הַשָּׂרִים עָשׂוּ מִה שֶׁרַבִּי יְהוֹנָתָן בִּיקֶשׁ מֵהֶם.

כַּעֲבוּר חוֹדְשֵׁים הִבִּיא כָּל אֶחָד מֵהַשָּׂרִים אֶת הַתְּרַנְגּוֹל הַשָּׁמֶן שֶׁלוֹ
לְאַרְמוֹן וְהַכִּנִּים אוֹתוֹ לְחֹדֶר אֶחָד, וְגַם רַבִּי יְהוֹנָתָן הַכִּנִּים אֶת הַתְּרַנְגּוֹל שֶׁלוֹ
לְאוֹתוֹ חֹדֶר.

בְּאֲשֶׁר רָאוּ הַתְּרַנְגּוֹלִים הַשָּׁמֶנִּים אֶת הַשָּׂנִי, הִתְחִילוּ לָרִיב בֵּינֵיהֶם,
וְרַק הַתְּרַנְגּוֹל הַרְזָה שֶׁל רַבִּי יְהוֹנָתָן נִבְהֵל וּבִרְחַ וְהִתְחַבֵּא מֵאַחֲרֵי הַתְּנּוּרָה.

הַתְּרַנְגּוֹלִים הַשָּׁמֶנִּים נִלְחָמוּ אֶחָד בַּשָּׂנִי, וְנִיקְרוּ אֶת הַשָּׂנִי, עַד שֶׁכָּל
הַתְּרַנְגּוֹלִים נִפְצְעוּ פָּצְעִים קָשִׁים וָמָתוּ. רַק כְּאֲשֶׁר רָאָה הַתְּרַנְגּוֹל הַרְזָה שֶׁל
רַבִּי יְהוֹנָתָן, שֶׁכָּל הַתְּרַנְגּוֹלִים כָּבֵד מָתוּ, וְאִין לוֹ מִמָּה לְפָחוֹד, יֵצֵא מֵאַחֲרֵי
הַתְּנּוּרָה.

רָאוּ הַשָּׂרִים אֶת חֲכָמָתוֹ שֶׁל הַתְּרַנְגּוֹל שֶׁל רַבִּי יְהוֹנָתָן וְצָחֲקוּ מְאוֹד.
הִסְבִּיר לָהֶם רַבִּי יְהוֹנָתָן: "כִּי יִהְיֶה כְּשֶׁהַמְּשִׁיחַ יָבוֹא - כָּל הָעַמִּים יִלְחָמוּ אֶת
בַּשָּׂנִי, וְלִבְסוּף יָבוֹא הַמְּשִׁיחַ וַיִּנָּצַח אֶת כּוֹלָם!"

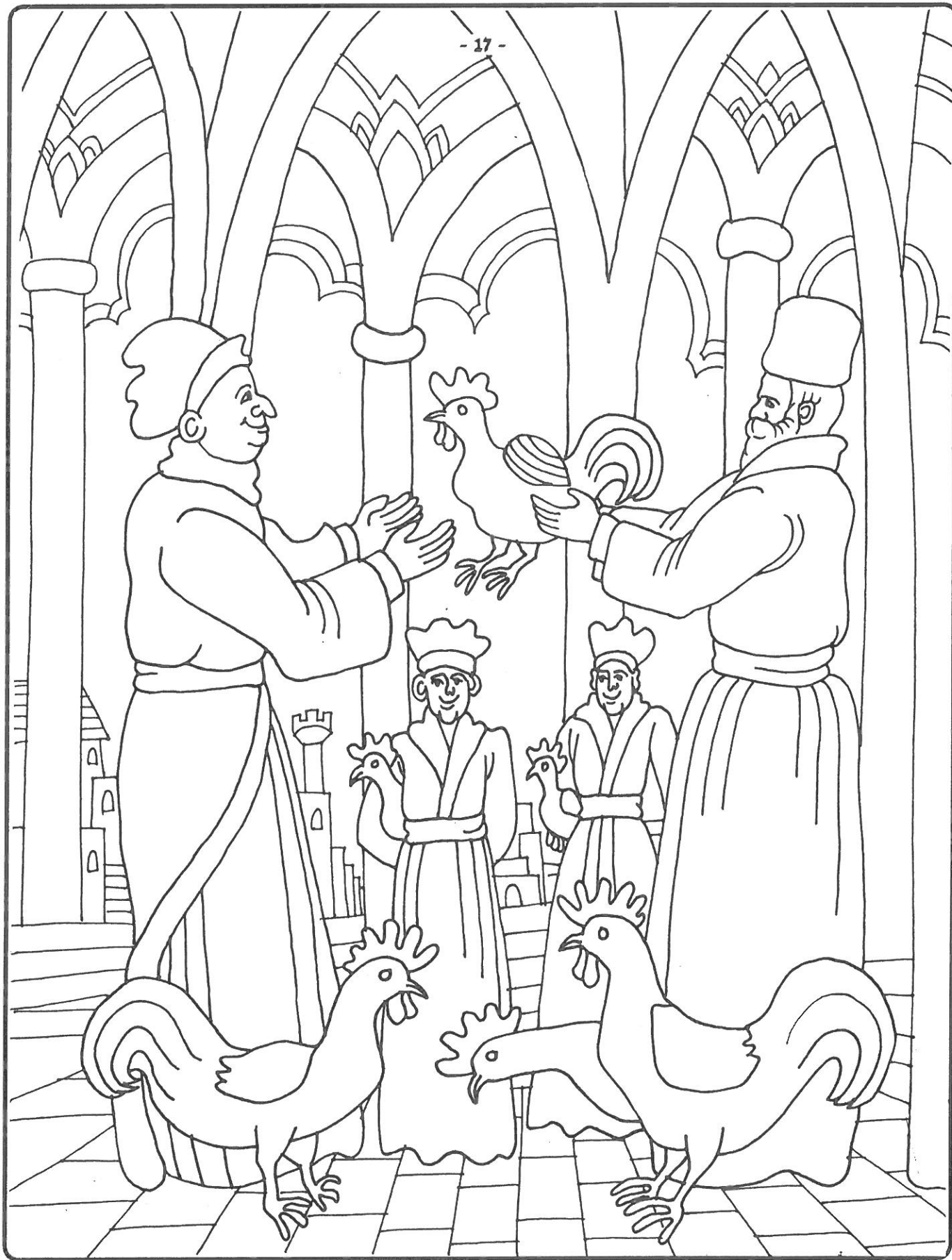
הַמְּעֵשֶׂה שֶׁל רַבִּי יְהוֹנָתָן עִם הַתְּרַנְגּוֹלִים מֵרָאָה לָנוּ, מַה יִּקְרָה, כְּשֶׁיָּבוֹא
הַמְּשִׁיחַ.

_____ הַתְּרַנְגּוֹלִים הַשָּׁמֶנִּים הֵם כִּמוֹ:
_____

_____ הַתְּרַנְגּוֹל הַרְזָה הוּא כִּמוֹ:
_____

_____ הַתְּרַנְגּוֹל הַרְזָה נִינָצַח אֶת כָּל הַתְּרַנְגּוֹלִים הַשָּׁמֶנִּים. מַה זֶה מְלַמֵּד אוֹתָנוּ עַל
_____ מַה שִׁיקְרָה, כְּשֶׁיָּבוֹא הַמְּשִׁיחַ?
_____
_____

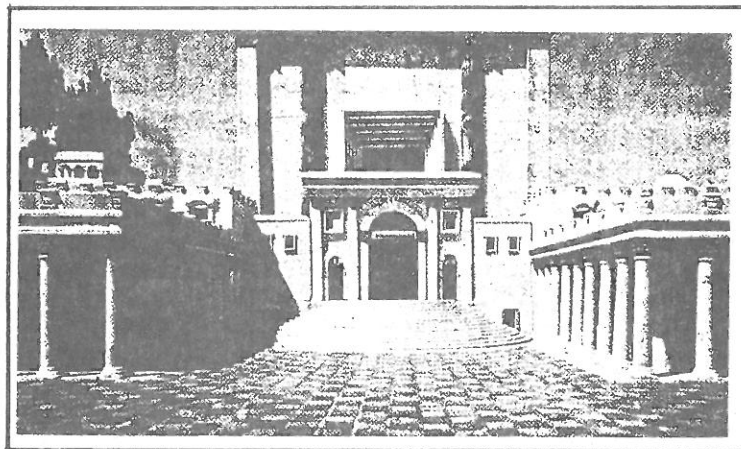

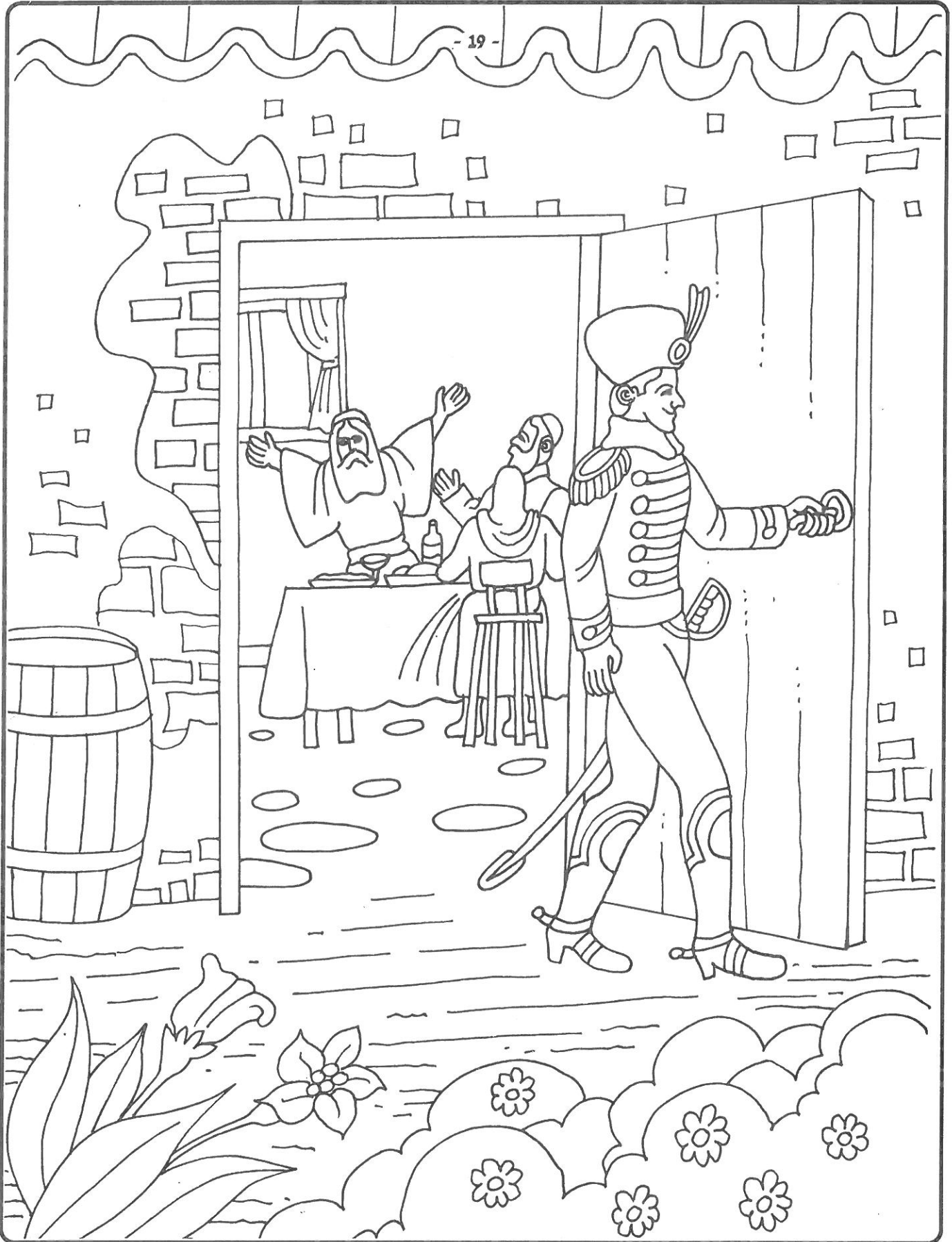

אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא כִּמְעַט הֵבִיא אֶת הַגָּאוּלָּה

מעובד מתוך: "ספורי אליהו הנביא"

לפני הרבה שנים חי ברוסיה רב גדול. פעם אחת, בקליל הסדר, התארח אצל הרב חזקוני יהודי מצבא רוסיה. החזקוני היה אדם פשוט, ולא ידע ללמוד תורה ולהתפלל. כל הסדר ישב החזקוני בשקט. כשהגיע הרב לסוף הסדר, וכולם שרו את המזמורים שבסוף ההגדה, שמע החזקוני באחד המזמורים את המילים: "פדונים לציון ברינה". שמע החזקוני את האנשים שרים את הפסוק והתחיל לרקוד ולשמוח ולהגיד בקול גדול בשפה הרוסית: "פידיונים לציון ברינה" (המילה פידיונים ברוסית פרושה הוא "בואו גלח"). החזקוני התקרב לדלת ויצא בריקוד החוצה. גם הרב שמח מאוד והתחיל לרקוד ואמר בקול גדול: "מוכנים אנו! מוכנים אנו! ללכת לציון!" הרב לקח את המקל שלו ורצה ללכת אחרי החזקוני החוצה. אנשי הבית ראו את הרב יוצא אחרי החזקוני, ולא הבינו מה קורה. הם עקבו את הרב ושאלו אותו, לאן הוא הולך, וכשיצא הרב סוף סוף החוצה, והנה החזקוני נעלם ואיננו. התחיל הרב לבכות וגילה לבני ביתו, שהחזקוני הזה לא היה אלא אליהו הנביא, שרצה לקחת איתו את הרב ואת כל עם ישראל לירושלים, אלא, שבגלל שהרב התמהמה, התעכבה הגאולה.

חִיכָה לַמָּשִׁיחַ בְּכָל יוֹם

הַצַּדִּיק רַבִּי לֹוי יִצְחָק מֵהַעִיר בְּרֵדִיצוֹב חִיכָה לַמָּשִׁיחַ בְּכָל יוֹם.

לְרַבִּי לֹוי יִצְחָק הָיְתָה אֲהֵבַת יִשְׂרָאֵל גְּדוֹלָה מְאֹד. הוּא הֶצְטָעַר צַעַר רַב מִכָּל הַצָּרוֹת, שֵׁשׁ לִיהוּדִים בְּגָלוֹת. הוּא רָצָה, שְׁתָּבוֹא הַגָּאוֹלָה, וְשֶׁהַמָּשִׁיחַ יוֹשִׁיעַ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו.

כָּל כֶּךָ הָיָה רַבִּי לֹוי יִצְחָק בְּטוֹת, שֶׁהַמָּשִׁיחַ יָבוֹא מִיָּד, שֶׁבְּכָל לַיְלָה, בְּשֶׁהֱלַךְ לִישׁוֹן, הִנִּיחַ לִיד הַדִּלָּת אֶת בְּגָדֵי הַשַּׁבָּת שְׁלוֹ. כְּשִׁיבֹא הַמָּשִׁיחַ, חָשַׁב רַבִּי לֹוי יִצְחָק, לֹא אֶצְטָרֵךְ לְהִתְעַכֵּב לַחֲפֹשׂ אֶת בְּגָדֵי הַשַּׁבָּת, וְאוּכַל מִיָּד לְלָבוֹשׁ אוֹתָם וּלְעֲלוֹת לִירוּשָׁלַיִם עִם הַמָּשִׁיחַ.

פְּעָמִים מְסַפֵּר בַּיּוֹם הָיָה הַצַּדִּיק רַבִּי לֹוי יִצְחָק גֶּעְעָד לִיד הַחֲלוֹן. הוּא הָיָה פּוֹתֵחַ אֶת הַחֲלוֹן וּמִסְתַּכֵּל הַחוּצָה לִרְאוֹת, אִם הַמָּשִׁיחַ כָּבֵר הִגִּיעַ.

כַּאֲשֶׁר חִיתָן רַבִּי לֹוי יִצְחָק אֶת נִכְדָּתוֹ, כָּתַב בַּהֲזָמָנָה לַחֲתוּנָה:

הַחֲתוּנָה תֵּעָרֵךְ בַּעֲזוֹתָהּ בִּירוּשָׁלַיִם.
אִם, חֵס וְשָׁלוֹם, מָשִׁיחַ לֹא יָבוֹא עַד אַז,
תִּתְקַיֵּים הַחֲתוּנָה בַּעִיר בְּרֵדִיצוֹב.

שְׁאֵלוֹת:

1. לָמָּה רָצָה רַבִּי לֹוי יִצְחָק כָּל כֶּךָ, שֶׁהַמָּשִׁיחַ יָבוֹא?

2. לָמָּה הִנִּיחַ רַבִּי לֹוי יִצְחָק אֶת בְּגָדֵי הַשַּׁבָּת שְׁלוֹ לִיד הַדִּלָּת?

3. לָמָּה חָשַׁב רַבִּי לֹוי יִצְחָק, שֶׁהַחֲתוּנָה תֵּעָרֵךְ בִּירוּשָׁלַיִם?

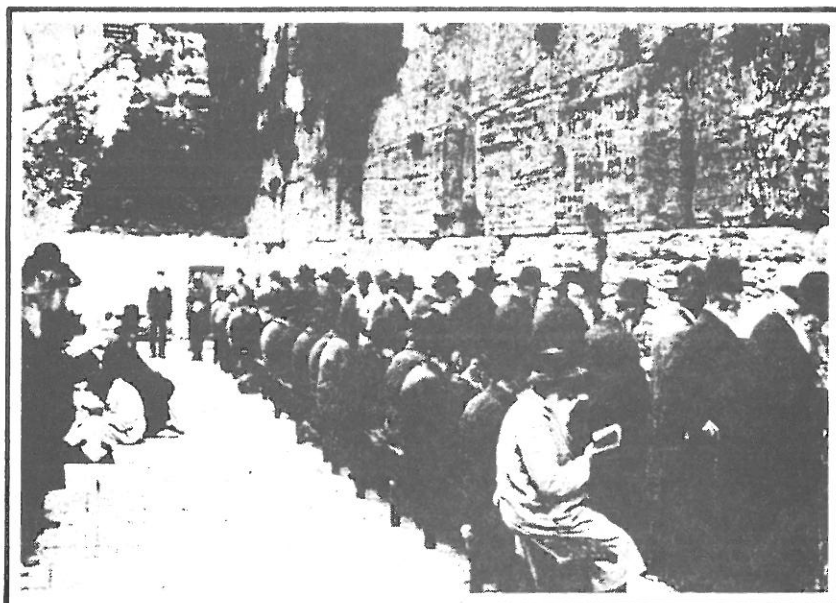
כל שנה קינות חדשות

רַבֵּי אֲבִירָהּ מְצִיכֵנוּב קִנָּה בְּכָל שָׁנָה סֵפֶר חֲדָשׁ שֶׁל קִינֹת לְתַשְׁעָה בָּאָב. כְּאֲשֶׁר עָבַר תַּשְׁעָה בָּאָב, וְהַצַּדִּיק גָּמַר לְהַגִּיד אֶת הַקִּינֹת, הוּא שֵׁם אֶת סֵפֶר הַקִּינֹת בְּגִיזָה וְאָמַר: "אֵין לִי צוּרָה יוֹתֵר בְּסֵפֶר קִינֹת. אֲנִי בְטוֹת, שְׁעַד שָׁנָה הַבָּאָה יָבֹא כָּבֵד הַמְּשִׁיחַ וְיִבְנֶה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְלֹא נִצְטָרָךְ עוֹד לְהִתְאַבֵּל עַל הַחֹרֶבֶן".

★ ★ ★

שאלות:

1. לָמָּה לֹא שָׁמַר הַצַּדִּיק רַבֵּי אֲבִירָהּ אֶת סֵפֶר הַקִּינֹת שֶׁלּוֹ לְשָׁנָה הַבָּאָה?

אבני הכדכוד

מעובד לפי: ילקוט שמעוני לישעיהו נ"ד

הַנְּבִיאַ יִשְׁעִיהוּ כָּתַב, שְׁבוּמֵן הַמְּשִׁיחַ יִהְיֶה הַחֲלוֹנוֹת שֶׁל בְּתֵי יְרוּשָׁלַיִם עֲשׂוּיִים מֵאַבְנִים יְקָרוֹת, שֶׁנִּקְרְאוּ אַבְנֵי כִדְכֹד. יֵשְׁבוּ חֲכָמִים בִּישִׁיבָה בְּלוֹד וְדָנוּ, מַה הֵן אַבְנֵי הַכִּדְכֹד. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי הָיָה אֶחָד הַחֲכָמִים, וְהוּא בִיקֵשׁ מֵאֵלֶיהוּ הַנְּבִיאַ שִׁירָאָה לֹו אֶת אַבְנֵי הַכִּדְכֹד. הִבְטִיחַ לוֹ אֵלֶיהוּ הַנְּבִיאַ לַעֲשׂוֹת נֶס, שִׁירָאָה אֶת הָאַבְנִים הַנִּפְלְאוֹת הָאֵלֹו.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַפְּלִיג יֵלֵד יְהוּדֵי בְּאַנְיָה לְכִיוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁהִיָּתָה הָאַנְיָה בְּאַמְצַע הַיָּם, הִתְעוֹרְרָה פִּתְאוֹם סַעְרָה גְּדוֹלָה. בְּאַמְצַע הַסַּעְרָה הִתְגַּלְּהָ אֵלֶיהוּ הַנְּבִיאַ אֵל הַיֵּלֵד וְאָמַר לוֹ: "אֲנִי אֶתֵּן לְךָ אַבְנֵי כִדְכֹד, וְאַתָּה תִּלְךְ וְתִרְאֶה אוֹתָם לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי בְּעִיר לֹוד, וּבִזְכוּת זֹאת אֲצִיל אוֹתְךָ וְאֶת כָּל הָאֲנָשִׁים בְּאַנְיָה מִטְּבִיעָה בַּיָּם". עָנָה הַיֵּלֵד לְאֵלֶיהוּ הַנְּבִיאַ: "רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי הוּא רַב גְּדוֹל, וְהוּא לֹא יֵאֱמִין לִי, שְׂאֵתָה שְׁלַחְתָּ אוֹתִי אֵלָיו". אָמַר לוֹ אֵלֶיהוּ הַנְּבִיאַ: "רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי הוּא עָנָו מְאוֹד, הוּא יֵאֱמִין לְךָ וְיִקְשִׁיב לְדִבְרֶיךָ. קַח אֶת אַבְנֵי הַכִּדְכֹד, וְאַל תִּסְתַּכֵּל בָּהֶן כָּלֹל, וְאַל תִּרְאֶה אוֹתָן לְאֹף אַחֵר, עַד שֶׁתִּבְיֵא אוֹתָן לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי. כְּשֶׁתִּגִּיעַ לְעִיר לֹוד, תִּבְקֹשׁ מִרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי לָלֶכֶת אִיתְּךָ בַּלַּיְלָה לַמַּעְרָה חֲשׂוּכָה, שֶׁנִּמְצְאָה לֵיד הָעִיר לֹוד, וְרַק שֵׁם תִּרְאֶה לוֹ אֶת הָאַבְנִים הַיְקָרוֹת".

אֵלֶיהוּ הַנְּבִיאַ נָתַן לַיֵּלֵד אֶת הָאַבְנִים, וְהַיֵּלֵד שָׁם אוֹתָן בְּכִיסוֹ מִבְּלִי לְהִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶן כָּלֹל.

הַסַּעְרָה הִפְסִיקָה, וְהָאַנְיָה הִמְשִׁיכָה בְּדֶרֶכָה וְהִגִּיעָה בְּשָׁלוֹם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַיֵּלֵד יָרַד מִהָאַנְיָה וְהִלֵּךְ לְעִיר לֹוד לִישִׁיבָה שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי. בִּיקֵשׁ הַיֵּלֵד מִרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, שִׁיבּוֹא אִיתוֹ בַּלַּיְלָה לַמַּעְרָה שֶׁלֵיד הָעִיר. רַק שֵׁם, בַּמַּעְרָה הַחֲשׂוּכָה, הוֹצִיא הַיֵּלֵד אֶת הָאַבְנִים הַיְקָרוֹת מִכִּיסוֹ, כְּדִי לְהִרְאוֹת אוֹתָן

לרבי יהושע בן לוי וסיפר לו על השליחות, שקיבל מאליהו הנביא. כשפתח הילד את ידיו, האירו האבנים באור נפלא וחזק ביותר. כל המערה הוארה באור הנפלא, והאור הזה האיר גם מחוץ למערה והגיע עד לעיר לוד, והיא הוארה כמו באמצע היום. נבהל הילד מאוד, ומרוב בהלה הפיל מידיו את האבנים היקרות, והן נבלעו באדמה, ולא נראו יותר.

שאלות

1. ממה יהיו עשויים החלונות של הבתים בירושלים בזמן המשיח?

2. ממי ביקש רבי יהושע לראות את אבני הפדכוד?

3. לאיזה כיוון הפליגה האניה?

4. מי התגלה לילד באמצע הסערה?

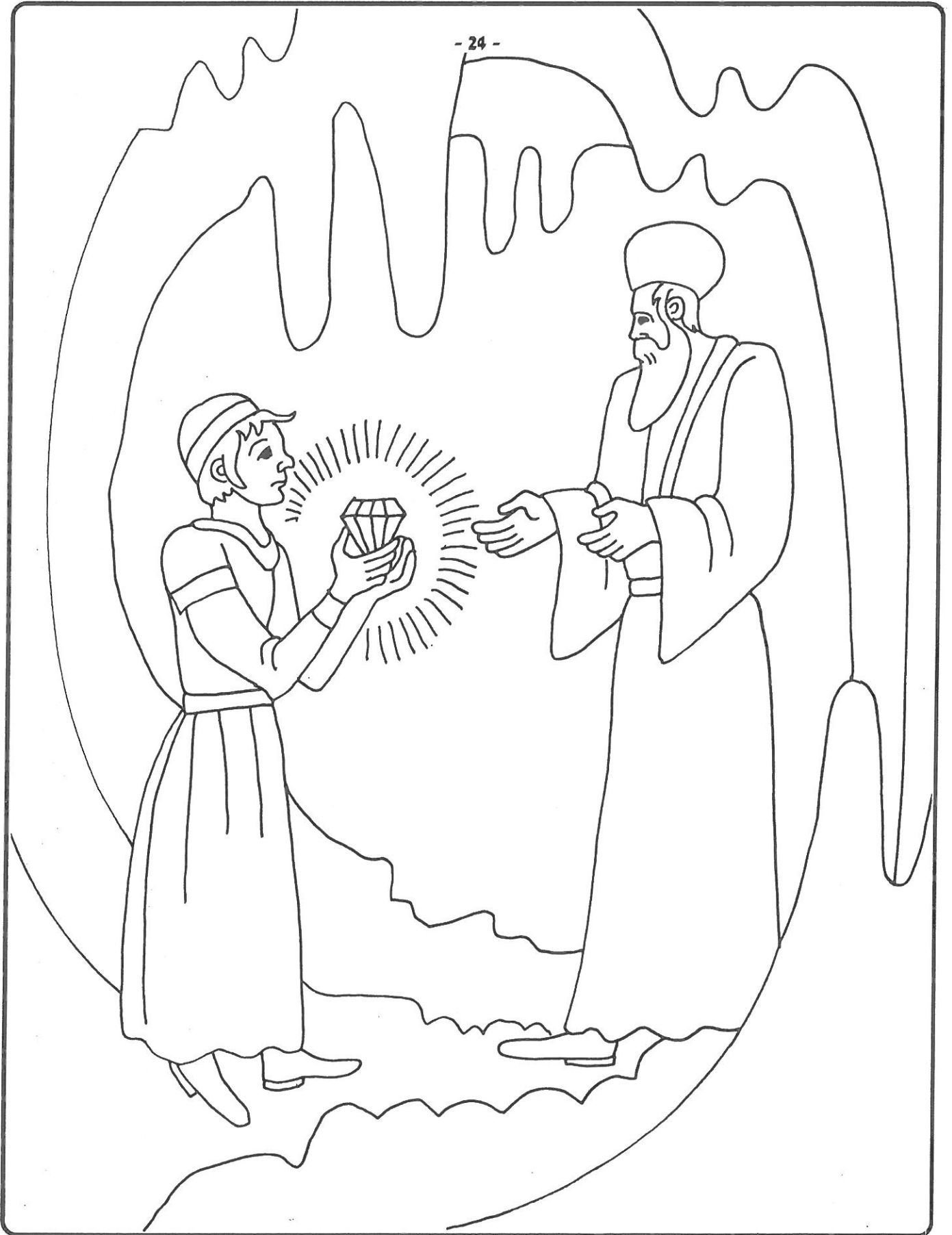
5. מה ביקש אליהו הנביא מהילד?

6. לאן הלכו רבי יהושע והילד?

7. עד איפה האירו האבנים?

8. מה קרה לאבנים הנפלאות?

9. מה אתה חושב שהרגיש הילד כשהאבנים נעלמו?

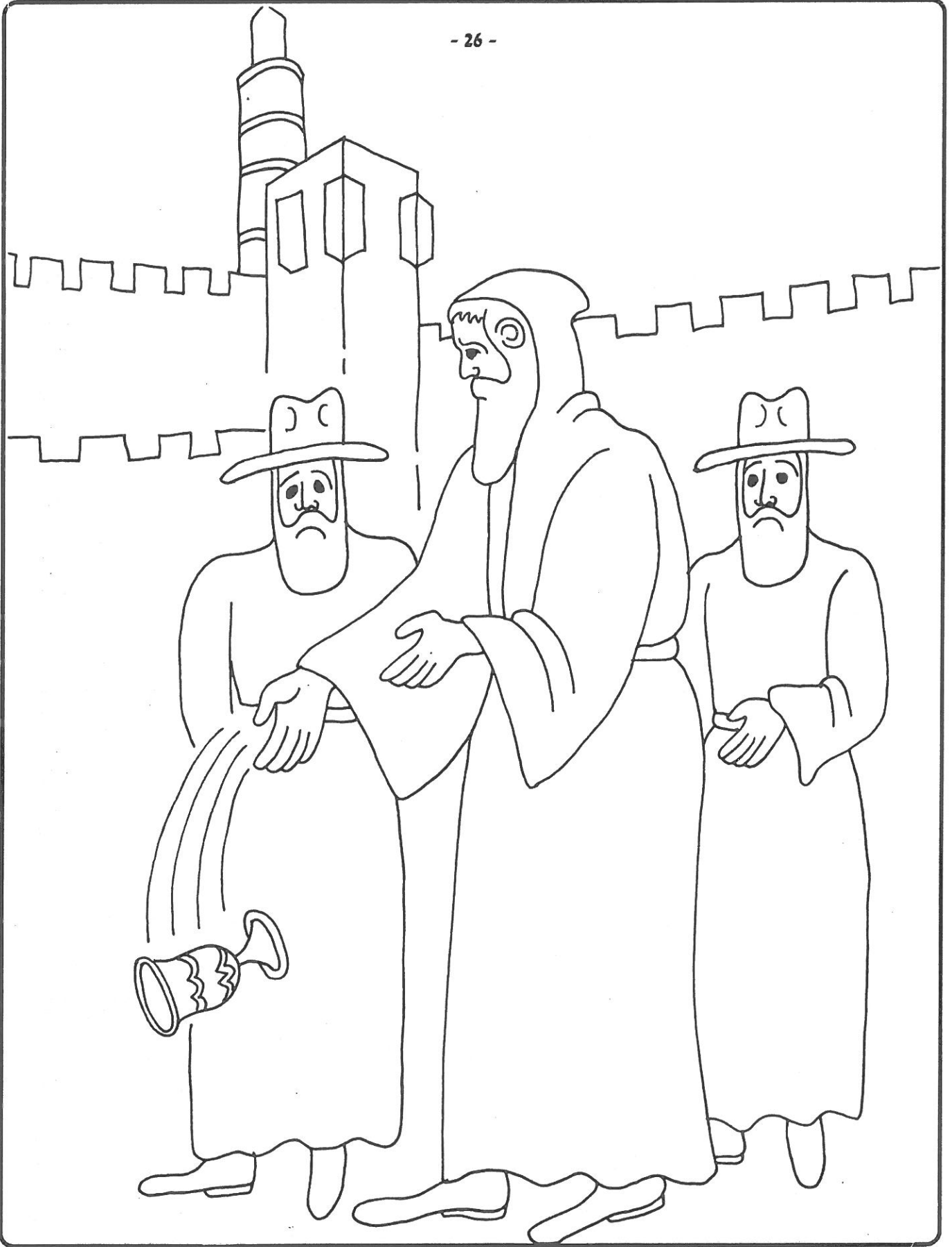
רבי משה לא הצליח להביא את המשיח

צהייק גדול היה רבי משה מהעיר ללוב שבפולין. החליט רבי משה, שהוא מוכרח לנסוע לארץ הקודש להביא את המשיח. עבר רבי משה מעיר לעיר לאסוף כסף עבור נסיעתו לארץ הקודש. כאשר הגיע לארץ הקודש - חשב רבי משה - ילך אל הכותל המערבי ולא יבית ולא יסקוט, עד שיביא את המשיח.

עלה רבי משה על אניה בחד עם עשרה מחסידיו והפליג לארץ הקודש. כשהגיע רבי משה לחופי ארץ הקודש, אחזה אותו התרגשות עצומה. הנה כמעט הגיע לירושלים עיר הקודש, שם נמצא הכותל המערבי, שם יוכל להתפלל לבוא הגואל.

עברו ימים אחדים, ורבי משה הגיע עם חסידיו לירושלים הקדושה. ברגע שדרכו רגלי הצדיק על אדמתה של ירושלים, ולפתע... כוס הקידוש היקרה, שקיבל מרבו הקדוש מלובלין, בעת שהכתיר אותו לאדמו"ר, נפלה לארץ ונשברה לרסיסים. צערו של רבי משה היה רב, כיוון שעם כוס קדושה זו קיווה להגיע אל הכותל המערבי ולחולל בעזרתה ניסים גדולים. באותו יום חלה רבי משה אנושות, ולא יכול ללכת אל הכותל.

רבי משה הרגיש, שמן השמים עוזרים בעדו. כשראה, שהוא הולך למות, ועדיין לא הגיע אל הכותל, קרא לבניו וביקש מהם לשאת אותו במיטתו אל הכותל. "מהרו" אמר להם רבי משה "הביאו אותי עכשיו אל הכותל, לפני שיהיה מאוחר מידי". הבנים הרימו את מיטתו של רבי משה ונשאו אותה אל הכותל, ואולם בדרך הם נעצרו על ידי מאות ערבים, שזרקו עליהם אבנים, עד שלא יכלו להמשיך בדרךם. הם נאלצו לחזור על עקבותיהם, ועם רבי משה. רבי משה הרגיש, שכל מאמציו להביא את המשיח לא הצליחו, ובאותו היום נפטר מרוב צער.

אלו דברים נפלאים יקרו, כשהמשיח יבוא? והנה כמה מהדברים הנפלאים, שיהיו לעתיד לבוא:

הנפלאות, שתהיינה לעתיד לבוא, תהיינה גדולות יותר מאשר אלו, שהיו ביציאת מצרים (מיכה ז', ט"ו).

החיים של האנשים יהיו קלים מאד, והם יהיו הרבה שנים עד לאלפי שנים (רמב"ם - הקדמה לפרק חלק) ואחרי תחיית המתים יהיו להם חיים נצחיים (רמב"ן).

היהודים לא יצטרכו לרעות את צאנם, אלא הגויים יעשו זאת עבורם, ואילו היהודים יוכלו ללמוד תורה בשקט כל הימים (ישעיהו סא, ה').

הנשים תלדנה ילדים בכל יום (שבת ל' ע"ב).

אם בני ישראל יהיו זכאים וצדיקים, כל היהודים יבואו לארץ ישראל בקבוץ גלויות על עננים (דניאל ז', י"ג).

כל בני ישראל יהיו נביאים, אפילו ילדים קטנים ואפילו עבדים ושפחות (יואל ב', א-ב').

הקדוש ברוך-הוא יעשה סעודה לכל הצדיקים וישב בראשם, ורוחות העולם יביאו לסעודה את כל הבשרים מגן עדן (ויקרא רבה יג).

בסעודה זו, שיעשה הקדוש ברוך הוא לצדיקים, יאכלו מבשרו של הלוייתן, שנברא בששת ימי בראשית, ומעורו של הלוייתן הזה יעשה הקדוש ברוך הוא סוכה לצדיקים (בבא בתרא עה ע"א).

כל מי שזהיר היום לקיים את מצוות ציצית, יהיו לו אלפים ושמונה מאות עבדים גויים, שישמשו אותו (שבת לב ע"ב).

האדמה של ארץ ישראל תצמיח עוגות ובגדי משי (כתובות קיא ע"ב).
עצי הפרי יוציאו פירות בכל יום (שבת ל' ע"ב).

ביום שהארץ תזרע, היא כבר תוציא פירות, כמו שהיה בזמן האדם הראשון, ואפשר יהיה לאכול גם את העץ עצמו כמו את הפירות.

(תורת כהנים על ויקרא כ"ו, ד').

הַחִטָּה תִּצְמַח לְגֹבֶה שֶׁל תָּמַר בְּרֹאשׁ הַהָרִים, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְבִיא רוּחַ וַיִּפִּיל אֶת גִּרְעֵינֶיהָ (כתובות קיא ע"ב).

כָּל גִּרְעִין שֶׁל חִטָּה יִהְיֶה גָדוֹל בְּגוֹדֵל הַכִּלְיוֹת שֶׁל שׁוֹר (כתובות קיא ע"ב).
כָּל עֲנַב יִהְיֶה כָּל כָּךְ גָּדוֹל, שִׁיְהִיָּה צָרִיךְ לִשְׁאֵת אוֹתוֹ בְּקֶרוֹן אוֹ בִּסְפִינָה.
(כתובות קיא ע"ב).

כָּל גֶּפֶן תִּהְיֶה כָּל כָּךְ גְּדוֹלָה, שִׁיְהִיָּה צוּרֶךְ בְּאַנְשֵׁי עִיר שְׁלֵמָה כְּדִי לִבְצוֹר אוֹתָהּ. הֵיִין, שִׁיעֲשׂוּ מֵהֶגֶפֶן הַזֶּה, יִהְיֶה כָּל כָּךְ טָעִים, עַד שֶׁגַּם זִקְנִים וְגַם צְעִירִים יוּכְלוּ לִהְנוֹת מִמֶּנּוּ (כתובות קיא ע"ב).

כָּל עֲצֵי הַסָּרֶק, שֶׁאֵינָם נוֹתְנִים הַיּוֹם פְּרוֹת, יִתְּנוּ פְּרוֹת (סוף מסכת כתובות).
זֶאֱב יִגּוֹר עִם כֶּבֶשׂ בְּלִי לַעֲשׂוֹת לוֹ כָּל רָע, וְעֶגְל יִגּוֹר עִם אֲרִיָּה וְנֶעַר קָטָן יִנְהֹג אוֹתָם. תִּינוּק יוּכַל לִשְׁחַק עִם נַחֲשׁ אֲרָסִי וְהַנַּחֲשׁ לֹא יִזִּיק לוֹ.
(ישעיהו יא, ו-ח).

זֶאֱב וְטֹלָה יִרְעוּ בְּיַחַד בַּשָּׂדֶה, וְהָאֲרִיָּה לֹא יִטְרוֹף יוֹתֵר, אֲלֹא יֹאכַל תֶּבֶן כְּמוֹ הַבְּהֵמוֹת (ישעיהו סה, כה).

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִבְשׁ אֶת נָהָר פָּרַת וַיַּעֲשֶׂה בּוֹ שִׁבְעָה נַחֲלִים וַדְּרָכִים, כְּדִי שֶׁשֶׁבַע הַגְּלוּיוֹת יוּכְלוּ לַעֲבוֹר דֶּרֶכָם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (ישעיהו יא, טו-טז).

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִבְרָא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאֶרֶץ חֲדָשָׁה (ישעיהו סה, יז-רש"י).
הָאוֹר שֶׁל הַיָּרֵחַ יִהְיֶה חֲזָק כְּמוֹ הָאוֹר שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ, וְהָאוֹר שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ יִהְיֶה חֲזָק כִּי שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וְשְׁלוֹשׁ מֵאָשֶׁר הוּא הַיּוֹם (פסחים סח ע"א).

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְבִיא אֲבָנִים יְקָרוֹת עֲנָקִיּוֹת, וַיַּעֲשֶׂה בְּכָל אֶבֶן שְׁעָרִים גְּדוֹלִים וַיַּעֲמִיד אוֹתָן בְּחוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם (בבא בתרא עה ע"א).

כָּל הָאָזוֹר שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם יִהְיֶה מָלֵא בְּאַבְנֵי טוֹבוֹת וּמִרְגְּלוֹת, וְכָל מִי שִׁירְצָה, יוּכַל לָבוֹא לְקַחַת מִהֶן. אִם יִהְיוּ שְׁנֵי אַנְשִׁים, שִׁיְהִיָּה לָהֶם סִכְסוּךְ בִּסְפִי וְהֵם יֵלְכוּ לְדִין תּוֹרָה לִפְנֵי מֶלֶךְ הַמִּשְׁתֵּי, הָרִי כֹאֲשֶׁר הֵם יִגִּיעוּ לִירוּשָׁלַיִם, הֵם יִמָּצְאוּ הֶרֶבָּה אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמִרְגְּלוֹת, וְכָל אֶחָד יִקַּח כַּמָּה שֶׁהוּא יִרְצֶה, עַד שֶׁהֵם יִשְׁלִימוּ זֶה עִם זֶה וְלֹא יִרְצוּ עוֹד לָלֶכֶת לְדִין תּוֹרָה (ילקוט שמעוני נה רמו תעח).

נַחַל יֵצֵא מִבֵּית קוֹדֶשׁ הַקּוֹדָשִׁים שְׁבַמְקֹדֶשׁ, וְעַל הַנַּחַל יִהְיוּ כָּל מִיְּנֵי
מֵאֲכָלִים טוֹבִים. אֵת הַפְּרוֹת שֶׁל הַנַּחַל יֹאכְלוּ, וּמִהָעֵלִים יַעֲשׂוּ תְּרוּפּוֹת לְכָל
הַמַּחֲלֹת. (סנהדרין ק', ע"א).

הַגּוֹיִים: כָּל הַגּוֹיִים יָבוֹאוּ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ כְּדֵי לְלַמּוֹד אֶת הַדֶּרֶךְ, שָׁבָה יַעֲבֹדוּ
אֵת ה' (ישעיהו ב', ב-ג').
הַגּוֹיִים יִהְיוּ אֶת הַתְּרָבוֹת וְהַתְּנִיתוֹת שֶׁלָּהֶם לְכָלִי עֲבוֹדָה, וְהַגּוֹיִים לֹא
יִלְחֲמוּ בִּינֵיהֶם יוֹתֵר וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלַּחְמָה (ישעיהו).

★ ★ ★

קִרְאתָ עַל חֶלֶק מִהַדְּבָרִים הַנִּפְלְאִים, שִׁיקְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהִמְשִׁיחַ יָבוֹא.
לֹאֵלוּ דְּבָרִים, מִהַדְּבָרִים שֶׁעָלִיהֶם קִרְאתָ, אֵתָּה מַחֲכָה יוֹתֵר מִכָּל?

הלכות מלך המשיח

מעובד מתוך: הלכות מלכים ברמב"ם פרק י"א,
הלכות תשובה פרק ט' הלכה ב', הקדמה לפרק חלק.

א. מה יעשה מלך המשיח?

מלך המשיח יחזיר מלכות בית דוד ליושנה (יחזיר את מלכות בית דוד לכמו שהיתה פעם - בימי דוד המלך), ויבנה את בית המקדש ויקבץ נדחי ישראל (יביא את כל בני ישראל בתורה לארץ ישראל). כשיבוא המשיח, יהיה אפשר שוב לקיים את כל מצוות התורה, שלא יכולנו לקיים בזמן הגלות, ולהקריב קורבנות ולשמור על השמיטה והיוכל, הכל כמו שכתוב בתורה.

ב. עד כמה צריך להאמין במשיח?

מי שלא מאמין במשיח, או שאינו מחכה שהמשיח יבוא, הוא כופר גם בתורה וגם במשה רבינו וגם בנביאים.

ג. האם המשיח יהיה חייב לעשות ניסים גדולים?

אל לנו לחשוב, שהמשיח יהיה מוכרח בתחילת התגלותו לעשות ניסים גדולים ולהחיות מתים, או דברים כמו אלו. כי גם אם לא רואים, שהמשיח עושה ניסים, אפשר להכיר לפי הסימנים, שהתורה קובעת.

ד. מה הם הסימנים של מלך המשיח?

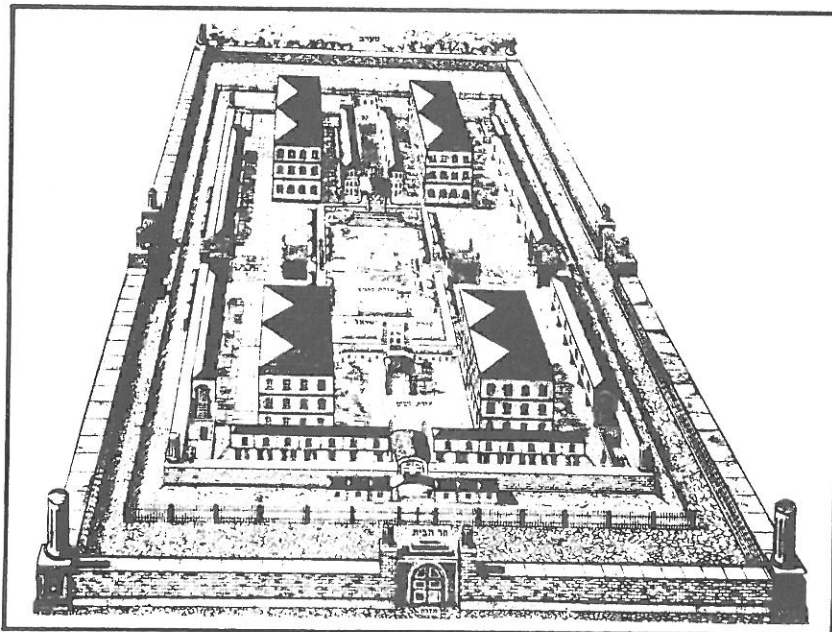
אם נראה מנהיג גדול, שהוא מצאצאיו של דוד המלך, הוגה בתורה (לומד תורה) ועוסק במצוות כמו דוד המלך, לפי התורה שבכתב ולפי התורה שבפועל, ושהוא יכול את כל ישראל (נעסוק בכפיה והשפעה על כל ישראל) ללכת בדרך התורה, ושהוא ילחם מלחמות ה' (ילחם עבור המטרות שה' רוצה, שילחמו עבורם) הרי זה בחזקת שהוא משיח (זה מוכיח שעל פי ההלכה הוא המשיח).

ה. מתי נדע בַּוּדָּאִי, שְׁמֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ הַזֶּה אֲמַנָּם מְבִיא אֶת הַגָּאֻלָּה?

אם הַמֶּלֶךְ הַזֶּה הִצְלִיחַ כְּבָר לְהַחְזִיר אֶת הָעָם בְּתִשְׁבָּה וּנְיִצַח אֶת כָּל הָעַמִּים שְׁמֹסְבִיב, וּבָנָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְקִיבֵץ אֶת כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִזּוּ בּוּדָּאִי הוּא מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ, שְׁעָלֵיו הַבְּטִיחָה הַתּוֹרָה. הַמָּשִׁיחַ יִתְקַן גַּם אֶת אֲנָשֵׁי הָעוֹלָם כּוֹלּוֹ, שְׁכּוֹלֵם יַעֲבֹדוּ אֶת ה' בְּיַחַד (יַעֲשֶׂה שְׂכָל הָאֲנָשִׁים בְּעוֹלָם יַעֲבֹדוּ אֶת ה' בְּיַחַד).

ו. אֵלּוּ מַעֲלֹת יִהְיוּ לְמֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ?

הַמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ יִהְיֶה חָכֵם יוֹתֵר מִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָיָה הַחָכֵם מְכֹל הָאֲנָשִׁים שְׁבַעֲעוֹלָם. הוּא יִהְיֶה נְבִיא גָדוֹל כְּמַעַט כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, וְהוּא יִלְמֹד אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה, וְגַם כָּל הַגּוֹיִים יָבֹאוּ לְלַמּוֹד מִמֶּנּוּ.

צִיּוּר שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי

עבודות בהלכות "מלך המשיח"

1. (הלכה א') כשיבוא מלך המשיח הוא -

יחזיר
יבנה
יקבץ

2. (הלכה ב') מי שלא מאמין במשיח, הוא כופר ב-

א.
ב.
ג.

3. (הלכה ג') איך נפיר מיהו המשיח, אם הוא לא יעשה ניסים גדולים?

4. (הלכה ד') הסימנים לחזקת משיח הם -

שהוא מצאצאיו
הוגה ב
עוסק ב
יכוף
ילחם

5. (הלכה ה') הסימנים למשיח וודאי הם-

הצליח
בנה
קיבץ את

ביטויים מיוחדים בלשון הרמב"ם

בהלכות שקראת ישנם ביטויים, שכתובים בלשונו התורנית של הרמב"ם. ליד חלק מהביטויים כתוב בסוגריים ההסבר שלהם. לפניה ההסבר - כתוב אתה את לשון הרמב"ם:

לדוגמא:

1. במקום לכתוב - יחזיר את מלכות בית דוד, לכו שיהיה פעם. כותב הרמב"ם: יחזיר מלכות בית דוד ליושנה.

1. במקום לכתוב - יביא את כל בני ישראל בחזרה לארץ ישראל. כותב הרמב"ם:

2. במקום לכתוב - לומד תורה. כותב הרמב"ם:

3. במקום לכתוב - יעסוק בכפיה והשפעה על כל ישראל. כותב הרמב"ם:

4. במקום לכתוב - ילחם עבור המטרות, שה' רוצה, שילחמו עבורם. כותב הרמב"ם:

5. במקום לכתוב - זה מוכיח, שעל פי ההלכה הוא המשיח. כותב הרמב"ם:

6. במקום לכתוב - יעשה, שכל האנשים בעולם יעבדו את ה' ביחד. כותב הרמב"ם:

מה יקרה כשהמשיח יבוא?

נכון או לא נכון (הקף בעיגול את התשובה הנכונה)

נכון / לא נכון	המשיח יבנה את בית המקדש.
נכון / לא נכון	המשיח יביא את כל בני ישראל בתורה לארץ ישראל.
נכון / לא נכון	יהיה אפשר שוב לקיים את כל מצוות התורה.
נכון / לא נכון	המשיח יעסוק בכפייה והשפעה על כל ישראל.
נכון / לא נכון	המשיח ילחם עבור המטרות, שה' רוצה, שילחמו עבורם.
נכון / לא נכון	בתחילת התגלות המשיח יהיו בודאי ניסים גדולים.
נכון / לא נכון	בתחילת התגלות המשיח הוא בודאי יחיה את המתים.

וודאי משיח או חזקת משיח?

האם זה סימן למשיח וודאי או לחזקת משיח (הקף בעיגול את התשובה הנכונה).

וודאי משיח / חזקת משיח	מצאצאיו של דוד המלך.
וודאי משיח / חזקת משיח	הוגה בתורה.
וודאי משיח / חזקת משיח	עוסק במצוות כמו דוד המלך.
וודאי משיח / חזקת משיח	יעסוק בכפייה והשפעה על כל בני ישראל.
וודאי משיח / חזקת משיח	ילחם עבור המטרות, שה' רוצה, שילחמו עבורם.
וודאי משיח / חזקת משיח	הצליח להתחזר את העם בתשובה.
וודאי משיח / חזקת משיח	ניצח את כל העמים שמסביב.
וודאי משיח / חזקת משיח	בנה את בית המקדש.
וודאי משיח / חזקת משיח	קיבץ את כל בני ישראל לארץ ישראל.

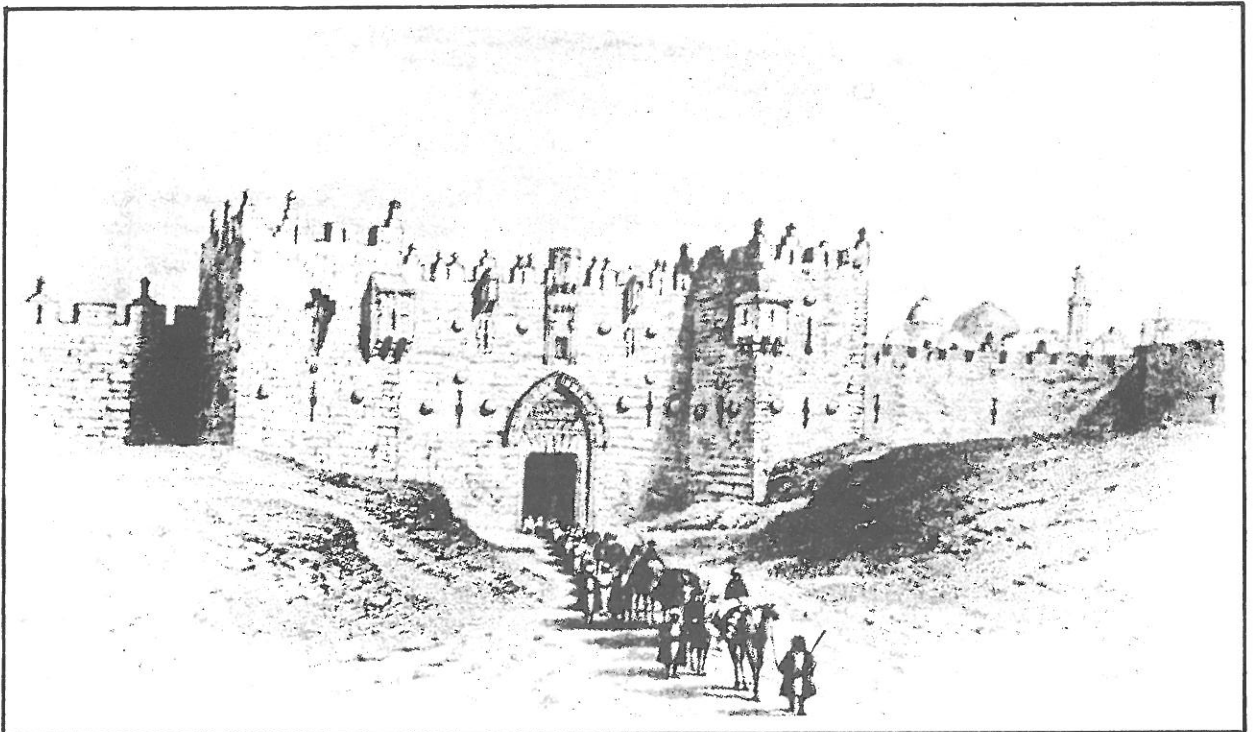
הלכות ימות המשיח

מעובד מתוך הלכות מלכים ברמב"ם פרק י"ב

- א. האם ישתנה העולם, כשהמשיח יבוא?
אל יעלה על הלב (אל תחשוב), שבתחילת ימות המשיח יהיה חידוש במעשה בראשית (שישתנה טבע העולם), אלא עולם כמנהגו נוהג (שהעולם ימשיך להתנהג על פי הטבע הרגיל), עד שיגיע הזמן, שהמשיח כבר יביא את הגאולה השלמה, ואז יהיו הניסים הגדולים.
- ב. מה ההבדל בין העולם הזה לבין ימות המשיח?
החכמים אמרו, שכל ההבדל בין העולם הזה לבין תחילת ימות המשיח הוא שיעבוד מלכויות (שבני ישראל לא יהיו יותר תחת שלטון הגויים).
- ג. מה יקרה, לפני שהמשיח יבוא?
ישנם דברים, שכתובים בתורה, אבל חכמים לא החליטו, איך ומתי בדיוק הם יהיו. כגון שבתחילת ימות המשיח תהיה מלחמה גדולה, שקוראים לה "מלחמת גוג ומגוג". וקודם מלחמת גוג ומגוג יבוא אליהו הנביא כדי להודיע, שהמשיח מגיע כבר להביא את הגאולה. אליהו הנביא גם יכין את ליבם של בני ישראל, כמו שכתוב: "הנה אנכי שולח לך את אליהו הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא". אבל לא היה ברור לחכמינו זכרונם לברכה, איך ומתי יהיו הדברים האלו, ורק ברור, שהמטרה העיקרית של ביאת אליהו הנביא היא לעשות שלום בעולם.
- ד. מלך המשיח יגיד לכל אחד, מאיזה שבט הוא.
כאשר יבוא מלך המשיח, יתאספו אליו כל בני ישראל, והמשיח יגיד ברוח הקודש לכל אחד ואחד, מאיזה שבט הוא. וקודם כל הוא יגיד לבני שבט לוי, מי הוא לוי ומי הוא כהן. אבל המשיח לא יגיד לאף אחד, אם הוא ממשפחה כשרה, או אם הוא עבד.

ה. למה מחכים החכמים כל כך לימות המשיח?
הסיבה, שחכמים נתאוו לימות המשיח (חייבו מאוד לימות המשיח), היא
לא, כדי שהם ישלטו על כל העולם, ולא כדי שינשאו אותם עמים (שהגויים
יכבדו אותם), ולא כדי שייכלו לאכול ולשתות ולשמות, אלא כדי שהם יהיו
פנויים לעסוק בתורה, ואף אחד לא יפריע להם ללמוד תורה, והם יזכו לחיי
העולם הבא.

ו. מה יהיה כשהמשיח יבוא?
כשהמשיח יבוא לא יהיה בעולם לא רעב ולא מלחמה, לא קנאה ולא
תחרות, אלא שיהיה שפע גדול, וכל המאכלים הטובים יהיו מצויים הרבה
כמו עפר הארץ, וכל האנשים בעולם יהיו עסוקים רק בלדעת את ה', ובני
ישראל יהיו חכמים גדולים וידעו סודות עמוקים בתורה, כמו שכתוב: "כי
מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

עבודות בהלכות "ימות המשיח"

1. (הלכה א') איך יתנהג העולם בתחילת ימות המשיח?

2. (הלכה ב') מהו ההבדל בין העולם הזה לבין ימות המשיח?

3. (הלכה ג') למלחמה, שתייה בתחילת ימות המשיח, קוראים -

4. (הלכה ד') אליהו הנביא יבוא -

כדי להודיע

וגם לבין

המטרה העיקרית, שהוא יבוא

5. (הלכה ה') מה יגיד המשיח לבני שבט לוי?

6. (הלכה ו') מדוע מתכנים התכמים כל כך לימות המשיח?

7. (הלכה ז') איך יראה העולם, כשהמשיח יבוא -

לא יהיה בעולם לא

ולא

אלא שיהיה

וכל המאכלים הטובים

וכל האנשים בעולם

ובני ישראל

ביטויים מיוחדים בלשון הרמב"ם

בהלכות שקראת ישנם ביטויים, שכתובים בלשוננו התורנית של הרמב"ם. ליד חלק מהביטויים כתוב בסוגריים ההסבר שלהם. לפניך ההסבר - כתוב אתה את לשון הרמב"ם:

1. במקום לכתוב - אל תחשוב.

כותב הרמב"ם:

2. במקום לכתוב - שישתנה טבע העולם.

כותב הרמב"ם:

3. במקום לכתוב - שהעולם ימשיך להתנהג על פי הטבע הרגיל.

כותב הרמב"ם:

4. במקום לכתוב - שבני ישראל לא יהיו יותר תחת שלטון הגויים.

כותב הרמב"ם:

5. במקום לכתוב - חיכו מאוד לימות המשיח.

כותב הרמב"ם:

6. במקום לכתוב - שהגויים יכבדו אותם.

כותב הרמב"ם:

לָמָּה מַחֲכִים הַחֲכָמִים כָּל כֶּךָ לִימוֹת הַמַּשִּׁיחַ? (הלכה ה')

נכון או לא נכון (הקף בעיגול את התשובה הנכונה).

נכון / לא נכון	כְּדֵי שֶׁהֵם יִשְׁלְטוּ עַל כָּל הָעוֹלָם.
נכון / לא נכון	כְּדֵי שֶׁהַגּוֹיִם יִכְבְּדוּ אוֹתָם.
נכון / לא נכון	כְּדֵי שִׁיוָּכְלוּ לְאָכּוֹל וּלְשָׁתוֹת וּלְשִׁמּוֹת.
נכון / לא נכון	כְּדֵי שִׁיְהִיו פְּנוּיִם לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה.
נכון / לא נכון	כְּדֵי שִׁיוָּכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֶּא.

מָה יִהְיֶה, כִּשְׁהַמַּשִּׁיחַ יָבוֹא? (הלכה ו')

נכון או לא נכון (הקף בעיגול את התשובה הנכונה).

נכון / לא נכון	יִהְיֶה בְּעוֹלָם רָעֵב.
נכון / לא נכון	תִּהְיֶה בְּעוֹלָם מְלַחֲמָה.
נכון / לא נכון	תִּהְיֶה קִנְאָה.
נכון / לא נכון	תִּהְיֶה תַּחֲרוּת.
נכון / לא נכון	יִהְיֶה שִׁפְעַת גָּדוֹל.
נכון / לא נכון	הַמַּאֲכָלִים הַטּוֹבִים יִהְיוּ מְצוּיִם הַרְבֵּה כְּמוֹ עֵפֶר הָאָרֶץ.
נכון / לא נכון	כָּל הָאָנָשִׁים בְּעוֹלָם יִהְיוּ עֹסָקִים רַק בְּלִדְעַת אֶת ה'.
נכון / לא נכון	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ חֲכָמִים גְּדוֹלִים.

שאלות למחשבה

לפניך מספר שאלות, שהתשובה לחלק מהן לא כתובה בחוברת בצורה מפורשת. נסה לחשוב על תשובות לשאלות אלו. תוכל גם להתייעץ עם הוריה וחבריה.

1. הרמב"ם כותב, שמי שכופר במשיח, כופר גם בתורה וגם במשה רבינו. למה אתה חושב, שמי שכופר בתורה כופר גם במשה רבינו?

2. הרמב"ם כותב, שהמשיח יבוא ויגיד לכל אחד, מאיזה שבט הוא, וקודם הוא יגיד לבני שבט לוי, מי הוא כהן ומי הוא לוי. למה יצטרך המשיח להגיד קודם, מי הוא לוי ומי הוא כהן?

3. מדוע אתה, באופן אישי, מחכה שהמשיח יבוא?

4. כתוב, מה אתה חושב, שישתנה בחיים שלך, אחרי שהמשיח יבוא.

5. כתוב, איך אתה חושב, שיראה המלך המשיח.

6. כתוב, אלו דברים מיוחדים אתה חושב, שיקרו אחרי תחילת המיתים.

תַּחֲתֵי הַמַּתִּים

1. מַתִּי תִהְיֶה תַּחֲתֵי הַמַּתִּים?

לְפִי מָה שֶׁכָּתוּב בְּסֵפֶר "הַזֹּהַר", תִּהְיֶה תַּחֲתֵי הַמַּתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה, אַחֲרֵי שֶׁכָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַחְזְרוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲבָל הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים יָקוּמוּ לַתַּחֲתִּיהַ כָּבֶד בַּתְּחִילַת יְמוֹת הַמָּשִׁית.

2. אֵיפֹה תִהְיֶה תַּחֲתֵי הַמַּתִּים?

תַּחֲתֵי הַמַּתִּים תִּהְיֶה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. גַּם אֲנָשִׁים, שֶׁנִּפְטְרוּ בַּחוּץ לָאָרֶץ, יִגִּיעוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל לַתַּחֲתֵי הַמַּתִּים. הַמֶּלֶךְ גְּבִרְיָאֵל יָבִיא אֶת הַגּוֹף שֶׁלָּהֶם לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

3. מִי יָקוּם בַּתַּחֲתֵי הַמַּתִּים?

כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָקוּמוּ בַּתַּחֲתֵי הַמַּתִּים.

4. מָה יִקְרָה עִם מִי שֶׁהָיָה עִיּוּר אוֹ תִרְשָׁ?

כָּל אֶחָד יָקוּם בַּתַּחֲתֵי הַמַּתִּים, כְּמוֹ שֶׁהוּא הָיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַחֲרֵי שֶׁהוּא יָקוּם בַּתַּחֲתֵי הַמַּתִּים, ה' יִרְפָּא אוֹתוֹ תִּיכָף וּמִיד. כָּל אֶחָד יָקוּם בְּאוֹתָם הַבְּגָדִים, שֶׁהָיָה לְבוּשׁ בָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה.

5. מִי יָקוּם רֵאשׁוֹן בַּתַּחֲתֵי הַמַּתִּים?

רֵאשׁוֹנִים יָקוּמוּ הַמַּתִּים, שֶׁנִּקְבְּרוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאַחֵר כֹּךְ יָקוּמוּ הַמַּתִּים, שֶׁנִּקְבְּרוּ בַּחוּץ לָאָרֶץ.

6. אֵיךְ יִבְנֶה ה' אֶת הַגּוֹף שֶׁל הַמַּתִּים מִתְּחֵלָה?

הַגּוֹף, שֶׁיָּקוּם בַּתַּחֲתֵי הַמַּתִּים, יִתְחִיל לְהִכְנוֹת מַעֲצָם אַחַת, שֶׁנִּמְצָאָה בַּגּוֹף וְקוֹרְאִים לָהּ "עֵצֶם הַלּוּז". וּבִזְמַן שֶׁהָאָדָם נִפְטָר, וְקוֹבְרִים אוֹתוֹ, הָעֵצֶם הַזֶּה לֹא נִרְקֶבֶת בַּקֶּבֶר, וּמִמֶּנָּה יִבְנֶה ה' אֶת הַגּוֹף מִתְּחֵלָה. כְּשֶׁאוֹכְלִים סְעוּדַת "מִלּוּוֹה מִלְכָּה" בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, מְחַזְּקִים אֶת עֵצֶם הַלּוּז.

מוקדש באהבה

לכ"ק אדוננו מורנו ורבנו - מלך המשיח

להתגלותו המיידית לעיני בשר

למטה מעשרה טפחים

ומתוך חיים נצחיים

ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו

תיכף ומיד ממש!

